

EU:n tietosuoja-asetus yhdistyksen näkökulmasta

Suomen Latu Kiilopää 28.4.2018, Elina Kokkonen & Sirkku Juntunen

Kerää ympärillesi 4 hengen ryhmä, ja keskustelkaa seuraavista aiheista (5min)

- Lyhyt esittely, kertokaa: nimi, yhdistys ja ensimmäinen ajatus sanasta EU:n tietosuoja-asetus.
- Mitä teidän yhdistyksessä on jo tehty tietosuoja-asetuksen liittyen? Tai mitä aiotaan tehdä?
- Mikä tietosuoja-asioissa mietityttää eniten?

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Mikä GDPR?

- Henkilötietojen käsittelyä koskeva asetus.
- Asetuksen vaatimat asiat lyhyesti:
 1. Henkilötietojen keräämiselle/käsittelylle pitää olla syy/peruste/tarve.
 2. Vain tarpeellisia henkilötietoja saa kerätä.
 3. Henkilöille pitää tiedottaa, mitä tietoja heistä kerätään ja miksi.
 4. Henkilöillä oikeus nähdä omat tallennetut tiedot ja pyytää niiden poistamista.
 5. Turhat eteenkin arkaluonteiset tiedot pitää hävittää, kun niitä ei enää tarvita.
 6. Tietoturvallisen toiminnan todistaminen/dokumentointi

Asetus koskee kaikkia yrityksiä ja yhdistyksiä, eli myös vapaaehtoistoimintaa. Jokaisella yhdistyksellä on vastuu käsitellä henkilötietoja tietoturvallisesti!

- General Data Protection Regulation= EU:n lainsäädäntöön pohjautuva asetus, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa tietosuojakäytänteitä EU maissa. Asetukseen siirtymäaika loppuu 25.5.2018.

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Mikä kaikki on henkilötietoa?

Henkilötietoja ovat kaikki henkilöön liittyvä tunnistettavissa oleva tieto, eli tieto tai useampi tieto yhdessä, joista paljastuu kenestä henkilöstä on kyse.

Esimerkiksi:

- Koko nimi
- Postiosoite
- Puhelinnumero
- Sähköposti
- Auton rekisterinumero

Tai esimerkiksi nimen ja jäsenyhdistyksen kanssa samassa listassa:

- Allergiatiedot
- Syntymäaika
- Sukupuoli
- Monojen koko
- Kilpailutulos
- Valokuva
- Videohaastattelu

Mistä muodostuu henkilörekisteri?

- ☐ Jäsenrekisteri
- ☐ Tapahtumiin osallistujalistat
- ☐ Talkoolaisrekisteri
- ☐ Avainrekisterit

- Milloin joukko henkilöitä muodostaa henkilörekisterin?

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Mikä muuttuu asetuksen myötä?

Tietoturvallisuus asiat eivät ole uusia, henkilötietoja on pitänyt aina käsitellä huolellisesti. Nyt entisiin käytänteisiin lisänä:

- Rekisteröidyn oikeudet paranevat → Kaikilla oikeus tarkistaa ja muuttaa tietojaan, sekä tulla unohdetuksi.
- Osoitusvelvollisuus → Dokumentoikaa ylös, että teette yhdistystoimintaa tietoturvalisesti. (Tietosuojaselosteet eri rekistereistä ja Tietosuoja-asian käsittely hallituksen kokouksessa ja kirjaus pöytäkirjaan.)
- Muutos ei ole välttämättä iso yhdistyksille, tietosuoja-asiat vain pitää ottaa vakavasti!

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Erlaisia perusteita käsitellä henkilötietoja

Jäsenyys

- Suurin syy käsitellä henkilötietoja on jäsenyys. Jotta yhdistys pystyy hoitamaan jäseniin liittyviä asioita yhdistystoiminnassa, pitää hallituksen jäsenten/tapahtuman järjestäjien tms. käsitellä henkilötietoja.

Osallistuminen toimintaan

- ▣ Esim. Ennakkoilmoittautumista vaativiin tapahtumiin osallistujat, talkoolaiset...

Lakiperuste

- Yleisin syy, että henkilötietoja pitää säilyttää lain takia on maksullinen tapahtuma tai ohjaajalle tms. maksettu korvaus. Huom. Kerratkaa kirjanpitoaineiston säilytysajat!

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Suostumuksen pyytäminen?

- Jos henkilötietojen käsittelylle ei löydy selkeää perustetta, pitää niiden käsittelylle pyytää kirjallinen suostumus rekisterissä olevilta henkilöiltä. Kirjallinen suostumus pitää pyytää esimerkiksi, jos rekisteröidyille halutaan lähettää suoramarkkinointiviestejä.
- Yhdistyksen uutiskirjettä sen sijaan saa lähettää jäsenille, jos sen tarkoitus on nimenomaan järjestön asioista tiedottaminen jäsenille.

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Miten henkilötietoja saa luovuttaa?

- Tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, mihin tiedot on kerätty
- Henkilöiden pitää tietää, mihin heidän tietoja luovutetaan.
- Huolellisesti ja tietoturvallisesti!
- Milloin ja millaista tietoa saa toimittaa sähköpostilla?
 - Osoitelistat painoon? → Yhteistä käytäntöä tästä ei ole vielä muodostunut, mutta mielestämme voi vielä jatkossakin lähettää sähköpostilla, kunhan varmistaa, että painossa osoitelistat hävitetään käytön jälkeen.
 - Henkilötunnuksen lähettäminen? → Oman hetun saa lähettää sähköpostissa, jos uskaltaa, toisen henkilötunnusta ei koskaan. Lähetetään ne siis tarvittaessa postilla tai suojatulla sähköpostilla.

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Tietosuojaseloste ja sen laatiminen

Kaikille keiden henkilötietoja listataan rekistereihin tulee kertoa, mihin heidän tietoja käytetään. Kerättyjä tietoja saa käyttää vain niihin tarkoituksiin, mitä varten tiedot on kerätty.

Helppo tapa tehdä tämä on luoda selkeä tietosuojaseloste, jossa kerrotaan: mitä tietoja kerätään, mihin kerättyjä tietoja käytetään ja miten niitä säilytetään. Seloste pitää olla kaikkien saatavilla, joilta tietoja kerätään.

Yksi tietosuojaseloste riittää kattamaan kaikki saman kohderyhmän/käyttötarkoituksen rekisterit. Yhdistys tarvitsee erilliset tietosuojaselosteet esimerkiksi:

- Jäsenrekisterille (Yhdistyksen ei tarvitse laatia erillistä, jos käytössä on Ankkuri)
- osallistujarekistereille
- vapaaehtoisrekistereille (talkoolistat tms.)

Täältä löytyy apua ja valmis malli:

Yhdistyspalvelut → aineistot → yhdistystoiminta → tietosuoja-asiat

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Jäsenrekisterin tietosuoja

- Keskitetyn jäsenrekisterin (Ankkurin) tietosuoja-asioista vastaa Suomen Latu.
- Kaikkien Ankkuria käyttävien yhdistysten kanssa tehdään sopimus jäsenyhdistyspalveluista. Siinä määritellään tehtävien ja vastuun jako sekä tietosuoja-asiat. Tulossa toukokuussa.
- Jäsenrekisterin käyttö sopimukset, joissa määritellään yhdistyskäyttäjät pysyvät käytössä, niin kuin tähänkin asti.
- Jos yhdistyksellä on käytössä oma jäsenrekisteri, tulee yhdistyksen itse huolehtia jäsenrekisterin tietosuoja-asioista.

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Eli, mitä yhdistysten pitää nyt tehdä?

1. Käykää läpi, mitä kaikkia henkilötietolistoja yhdistyksessäsi käsitellään?
-Jäsenrekisteri, osallistujalistat, vapaaehtoislistat, kilpailujen tuloslistat, valokuvapankit...
2. Yhdistyksen tietosuojaselosteet kuntoon
3. Dokumentointi. Yhdistysten pitää dokumentoida, miten yhdistyksessä tietosuoja-asiat otetaan arjessa huomioon. → Käykää siis läpi hallituksen kesken yhdistyksenne toiminnan tietosuoja-asiat ja kirjatkaa kokouksen pöytäkirjaan ylös:
esim. *"Olemme käyneet läpi yhdistyksemme henkilötietorekisterit, päivittäneet käytännöt vastaamaan tietosuoja-asetusta ja päivittäneet tarvittavat tietosuojaselosteet. Liitteenä tarkempi kuvaus ja uusitut selosteet."*
4. Tiedottakaa tästä vapaaehtoisille ja huolehtikaa, että kaikki henkilötietoja käsittelevät ymmärtävät henkilötietojen huolellisen käsittelyn tärkeyden!

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Käytännön esimerkkejä tietojen turvalliseen käsittelyyn

- Sähköpostin lähettäminen, vastaanottajien sähköpostit piilokopio kentässä, jos vastaanottajilta ei ole lupaa sähköpostien luovuttamiseen!
- Yleisillä tietokoneilla työskentely. Muistakaa tyhjentää välimuisti/selaustiedot/historia julkisella tietokoneella esim. kirjastossa työskennellessäsi.
- Tietokoneelle ladatut tiedostot. Muistakaa tyhjentää tietokoneen ladatut tiedostit kansio aika ajoin, säilyttäkää henkilötietoja omissa tiedostoissanne valitsemassanne paikassa.
- Määritelkää paperisille henkilölistoille säilytyspaikka/säilytystapa.

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta

Täältä löydät lisätietoa asetuksesta

- [Suomen Ladun tietoiskut yhdistyksille](#) : Yhdistyspalvelut → aineistot → yhdistystoiminta → tietosuoja-asiat
- [Tietosuojavaltuutetun neuvot asaetukseen valmistautumiseen](#)
 - http://www.tietosuoja.fi/material/attachments/tietosuojavaltuutettu/tietosuojavaltuutetuntoimisto/opaat/1Em8rT7IF/Miten_valmistautua_EUn_tietosuoja-asetukseen.pdf
- [Lisätietoja henkilötietojen käsittelyn perusteista](#)
 - <http://www.tietosuoja.fi/fi/index/euntietosuojauudistus/ohjeitarekisterinpitajalle/kasittelyperusteet.html>
- [Kyselypalsta tietosuoja-asioista aihealueittain](#)
 - <https://yhteiso.tietosuojamalli.fi/>

Ulkoile | Osallistu | Vaikuta